

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji
metai | 1948 m. rugsėjo 22 d. trečiadienis
metal | № 89 (144) | Kaina 20 kp

Daugiau rūpintis darbo žmonių kul- tūriniais — buitiniais reikalais

Darbo žmonių gerbūvio kėlimu nuolat rūpinasi partija ir vyriausybė. Šiam tikslui skiriama daug dėmesio ir lėšų. Kultūriniais darbo žmonių poreikiams patenkinti kasmet steigiama vis daugiau ir daugiau kultūros — švietimo įstaigų ne tik miestuose, bet ir kaimuose, kur darbo žmonės poilsio dienomis kultūringai praleidžia laiką. Tokios kultūros — švietimo įstaigos steigiamos ir prie įmonių bei įstaigų. Buitiniams reikalavimams patenkinti miestuose — gyventojams, kolektyviniuose ūkiuose — valstiečiams, duodama elektros energija, įrengiamos pirtys bei skalbyklos, žiemos metu artėjant aprūpinami kuru ir t. t.

Tačiau negalima pasakyti, kad Kupiškio apskrityje darbo žmonių reikalavimai, tiek kultūriniai, tiek buitiniai atžvilgiu, būtų pilnai patenkiami. Yra ištisa eilė įstaigų bei įmonių vadovų, kurie darbo žmonių kultūrinius — buitinius poreikius žiūri kaip antrąjį dalyką. Kupiškio mieste gyvena keli tukstančiai gyventojų, kuriems švaros palaikymui būtina reikalinga pirtis. Miesto pirtis praėjusiais metais, veikusi savaitę 1-2 kartus, šiemet visai nedirba, o to nenori matyti Kupiškio apskrities komunalinio ūkio vadovai. Jiems visai nesvarbu, kad miesto pirtis neveikia ir iki šiol nerado reikalo susirūpinti jos remontu, nors ne kartą inžinieriai atėję apmatavo ir žadėjo greitai laikui pirtį atremontuoti. Bet pažadai pažadais ir paliko. Miesto pirtis malkomis neaprupinta. Pirties vedėjas Gruodis Juozas nuo šių metų kovo mėn. 1 d. jokio atlyginimo už darbą negauna.

Nieko nedaroma darbo žmonių aprūpinimui, gyvenimo ir darbo sąlygoms pagerinti Kupiškio valstybiniame malyne. Malyno direktorius Šilinis esamą įmonės pagelbinių ūkių naudojasi pats vienas. Iš ūkio

jokios paramos pragyvenimo sąlygoms pagerinti negauna, įmonės dirbantieji. Tai biurokratiškumas sprendžiant darbo žmonių buitinio aptarnavimo klausimą.

Didelis biurokratiškumas ir nacionalizmas jaučiamas Svėdasų MANP vedėjo Zizo asmenyje. Jis neranda reikalo rūpintis dirbančiųjų kultūriniais — buitiniais poreikiais. Kai kuriuos MANP darbuotojus dėl tautybės skirtumo patalpino gyventi neatremontuotose, suirusiose, blogai higieniškai atrodančiose patalpose. Už darbą atlyginimo reguliariu išmokėjimu irgi nesirūpina. Kultūrinis gyvenimas visai apleistas.

Tenka pabrėžti, kad kai kurių valsčių vykdomųjų komitetų vadovai nesirūpina laiku išmokėti atlyginimų savo tarnautojams. Tokia padėtis randasi Skapiškio ir Šimonių valsčiuose. Kultūrinis darbas, tarnautojų tarpe nevedamas.

Šiuose valsčiuose ir darbo žmonių pareiškimus — skundus mažai reaguojama. Čia paduoti pareiškimai — skundai išguli po keliomis mėnesiais, kol randa reikala valsčiaus vadovai juos svarstyti. Tai — didžiausias valsčiaus vadovų apsileidimas ir todėl nestebėtina, kad šie valsčiai vykdomose kampanijose atsilieka.

Kultūriniam darbo žmonių gerbūviui pakelti Viešintose buvo įsteigtas radijo mazgas. Pradžioje jis veikė gerai. Tačiau tas tęsėsi neilgai. Radijo mazgas vėl neveikia. Vedėjas drg. Vyšniauskienė, nors ir prašo apskrities kultūros — švietimo darbo skyriaus, kad šis prisiųstų monterį, bet viskas veltui.

Skapiškio gelež. stotyje klubas — skaitykla neveidina kultūros — švietimo įstaigos vaidmens, o paverstas grūdų sandėliu.

Reikalinga, kad partiniai ir tarybiniai darbuotojai kasdien rūpintųsi ir sektų, kaip patenkiami darbo žmonių kultūriniai — buitiniai reikalai.

Pradėjo kasti bulves

Masinis bulvių kasimas prasidėjo Ankštupėnų valsčiaus ribose. Šio valsč., Jutkonių apylinkės darbo valstiečiai jau beveik visi išėjo į laukus kas-

ti bulvių. Valstiečiai drg. drg. Vaitiekūnas, Vidugiris ir kiti bulviakasio bare jau įpusėjo.

J. Lapinskas

TSR Sąjungos Ministrų Tarybos pirmininkui Draugui Josifui Visarionovičiui STALINUI

Pranešame Jums, drg. Stalinai, kad Lietuvos TSR kolektyviniai ūkiai, tarybiniai ūkiai, kooperatinės žemės ūkio draugijos ir individualūs ūkiai prieš laiką įvykdė valstybinį grūdų paruošų planą. Duoninių grūdų — kviečių ir rugių pristatyta 2.330 tukstan-

čių pudų daugiau, negu pernai.

Respublikos kolektyviniai ūkiai, tarybiniai ūkiai, kooperatinės žemės ūkio draugijos ir individualūs ūkiai įsipareigojo pristatyti valstybei viršum plano nemažiau kaip 500 tukstančių pudų grūdų.

Lietuvos KP(b) CK Sekretorius A. SNIEČKUS
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas M. GEDVILAS
Paruošų Ministerijos Įgaliotinis Lietuvos TSR A. ANDRIEJEVAS
Lietuvos TSR Žemės Ūkio Ministras K. LIAUDIS
Lietuvos TSR Tarybinių Ūkių Ministras V. AUGUSTINAITIS

PLAČIOJOJE TĖVYNĖJE

Prasidėjo mokslas Ukrainos respublikinėje ir sritinėse partinėse mokyklose

KIJEVAS (TASS). Prasidėjo mokslas Ukrainos respublikinėje ir sritinėse partinėse mokyklose. Į mokyklas priimti 1.187 partiniai, tarybiniai ir komjaunimo darbuotojai. Jų tarpe — 136 moterys.

Per dvejus metus klausyto-

jai studijuos VKP(b) istorijos kursą, dialektinį ir istorinį materializmą, logiką, visuotinę istoriją, politinę ekonomiką, partinę ir tarybinę statybą.

(ELTA).

Masinis medvilnės valymas

Šalties medvilnės laukuose prasidėjo masinis derliaus valymas. Pirmoje rugsėjo mėn. dekadėje rinkti ir statyti medvilnės žaliavą pradėjo tukstančiai vidurinės Azijos, Pietų Kazachstano ir Užkaukazės respublikų kolektyvinių ūkių. Prasidėjo medvilnės valymas naujuose šios kultūros auginimo rajonuose — Stavropolio ir Krasnodaro kraštuose.

Į paruošų punktus kasdien pristatoma vis daugiau naujo-

jo derliaus medvilnės. Iki rugsėjo mėn. 10 d. kolektyviniai ūkiai surinko dvigubai daugiau medvilnės žaliavos, negu iki to paties laiko praėjusiais metais. Pirmąją Azerbaidžano TSR kolektyviniai ūkiai. Pradėjo derliaus valymą Kazachstano ir Armenijos kolektyviniai ūkiai. Uzbekistane medvilnės rinkime pirmąją Surchan-Darjos ir Kaška-Darjos sričių kolektyviniai ūkiai. (TASS-ELTA).

Leningrado daržininkystės instituto moksliniai darbuotojai — žemės ūkio mokslų kandidatas V. L. Vasiljevas ir agronomas A. J. Stukalova.

N. Karavajevo foto

TASS-o spaudos klisė

200.000 rublių ekonomijos

RYGA. Gamyklos „Ekonomaizer“ jaunimas pasitinka komjaunimo 30-sias metines IV penkmečio plano įvykdymu. Patikrinę gamybos liekanų sandėlių, komjaunuoliai rado jame nemažai dar tinkamo metalo ir pagamino iš rastos medžiagos 24 ventiliato-

rius virš plano.

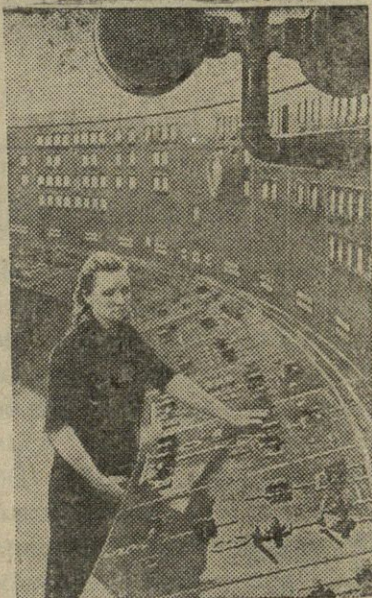
Restauruodami senas detales, rinkdami dar tinkamas medžiagas tarp gamybos liekanų, jaunieji gamybininkai padėjo savo įmonės vadovybei sutaupyti per pirmąjį pusmetį 200 tukstančių rublių.

„K. T.“

Komjaunuolių elektrinės

VLADIMIRAS. Srities komjaunuoliai nutarė pastatyti 23 elektrines kaimuose ir tuo būdu elektrifikuoti 120 kolektyvinių ūkių. Šiuo metu jau atlikta nemaža tų darbų dalis — jau veikia 15 hidroelektrinių, kurios teikia srovę 60 ūkių.

Muromo ir Stavrovo rajonuose sudarytos specialios komjaunuolių-elektrikų brigados. Volosavo kolektyviniame ūkyje komjaunuoliai patys atliko visus montažinius darbus, Batiuškovo kaime jų su-pilta užtvanka. „K. T.“

Leningrado sritis. Atstatyta Nižnesvirsko hidroelektros stotis, karo metu fašistinių grobių paversta griuvėsių krūva.

Nuotraukoje: Nižnesvirsko HES valdymo pultas.

Daugiau dėmesio dirbančiųjų kultūriniams — būtiniais reikalams

Partija ir vyriausybė skiria daug dėmesio ir lėšų dirbančiųjų kultūriniam bei būtiniam gerbūviui kelti. Prie kiekvienos įmonės ar įstaigos organizuojami klubai — skaityklos, kur po darbo dirbantieji gali pailsėti, pasiskaityti tarybinės literatūros ir t.t. Taip pat įmonės ar įstaigos vadovai turi rūpintis dirbančiųjų būtinu aptarnavimu.

Tačiau, dar daugelis Kupiškio apskrities įmonių bei įstaigų šių užduočių tinkamai neįgyvendina. Štai Šimonių gaminiame malūne dirbantieji tuo atžvilgiu visai pamiršti. Ypač šaltai atsinešama į būtiną dirbančiųjų aptarnavimą. Jie nereguliariai gauna atlyginimą. Gana pavėluotai gavo atlyginimą malūno darbininkai už birželio ir liepos mėnesius, o dabar dar nėra gavę atlyginimų už rugpjūčio mėnesį, nors jau pinigai apskrities pramkombinate yra, bet jų nustatytu laiku paimti malūno vedėjas drg. Gerkys Juozas nesirūpina ir jam nesvarbu, kad darbininkai nereguliariai gauna atlyginimus. Iš to aišku, kad šio malūno vedėjui darbininkų būtiniai reikalai yra visai nesvarbus ir į tai jis žiūri pro pirštus. Darbininkai

neaprupinti darbo drabužiais bei avalyne. Nors ir buvo pažadėta, jog malūno, kuris žymiai viršys jam uždėtus darbo planus ir išeis pirmuoju apskrityje, darbininkai bus premijuoti, tačiau pažadai pažadais ir paliko. Šimonių lentpinė visą laiką pirmavo gamybinių planų vykdyme. Čia yra keletas darbininkų spartuolių, kurie dienes išdirbio normas įvykdo po 150 — 180 proc. Nesirūpinama ir kultūrinio darbininkų aptarnavimu. Nėra įrengtos skaityklos, raudonojo kampelio, kuriame dirbantieji galėtų rasti tarybinės spaudos, pasiklausti radijo ir t. t. Drg. Gerkys nepravada su darbininkais pasikalbėjimų, neskaityto jiems jokių paskaitų.

Negeresnė padėtis su kultūriniais bei būtiniais reikalais ir Viešintų malūne. Čia irgi darbininkais mažai rūpinamasi. Malūno vedėjas drg. Gudonis nemato, kad jo sąskaitininkas Budreika, paėmęs atlyginimus tarnautojams, Kupiškyje prageria. Malūno sargas drg. Boga nusiskundžia, kad negavo atlyginimo už birželio mėnesį vien dėl to, kad Budreika paėmęs pragerė. Kultūrinis darbininkų aptar-

navimas čia irgi pamirštas. Nėra įsteigto klubo — skaityklos, neorganizuojamos paskaitos bei pasikalbėjimai su darbininkais ir t. t.

Apleisti darbininkai ir būtinu atžvilgiu. Šių abiejų malūnų darbininkų kolektyvai neleidžia sieninių laikraščių, kas būtina.

Tokia padėtis, tiek Šimonių, tiek Viešintų malūnuose, ilgiau tęstis neturi. Malūnų vadovams reikalinga rimčiau kreipti dėmesį į kultūrinį — būtinį darbininkų aptarnavimą, nes taip ir toliau tęsiantis, bus susilaukta dar blogesnių rezultatų gamybiniame darbe bei planų įvykdyme. Kad padėtis būtų ištaisyta, reikia imtis skubių priemonių apskrities pramkombinatui. Pramkombinato vadovai turi griežčiau kontroliuoti malūnų vedėjų darbą, reikalauti kas mėnesį teisingos darbo ataskaitos ir kreipti daugiau dėmesio į visapusišką darbininkų aptarnavimą. Tik, ištaisius esamas klaidas, malūnų darbe susilausime gerų darbo rezultatų ir dirbančiųjų pragyvenimo lygis žymiai pagerės.

S. Šalpusnis

Reikia domėtis dirbančiųjų skundais

Beveik kiekvieną dieną Skapiškio valsčiaus vykdomasis komitetas gauna po keletą pareiškimų bei skundų iš valsčiaus gyventojų. Jie būna įvairūs: vienuose darbo žmonės prašo valsčiaus vykdomojo komiteto išskirti neribotam laikui žemės sklypus, kituose — inventorius, gyvulių, dar kituose nusiskundžia neteisinga žemės apskaita bei prievolių apdėjimu ir t. t.

Pagal apskrities vykdomojo komiteto raštą Skapiškio valsčiaus vykdomajam komitetui yra leidžiama parduoti neturtingiesiems valstiečiams iš esamojo valsčiuje fondo 34 arklus ir 25 karves, tačiau šis raštas, dėl apsilėdusių vadovų kaltės, ir šiandieną neįvykdytas, nors valsčiuje jau trečias mėnuo guli paduoti dėl karvių gavimo 36 pareiškimai, 7 — dėl arklių. Į šiuos pareiškimus visai nereaguoja Skapiškio valsčiaus vykdomasis komitetas, nesvarsto jų ir neduoda pareiškėjams konkrečių atsakymų. Nemažai pareiškimų guli paduotų ir tarnybos gavimo reikalu. Štai š. m. rugpjūčio 22 d. drg. Linkevičiūtės paduotas pareiškimas teguli nesvarstytas, nors pareiškėja ir prašo ją nuo rugsėjo 1 d. priimti į darbą. Tebeguli pa-

reiškimas ir komjaunuolio drg. Mišenio Mykolo, paduotas š. m. rugpjūčio 24 d.

Ellė pareiškimų ir skundų paduota dėl neteisingos žemės apskaitos bei neteisingo apdėjimo privalomaisiais pristatymais.

Kreipšių kaimo valstietės Bardauskienės Lindos pareiškimas paduotas rugpjūčio 28 d., irgi dar neapsvarstytas.

Valsčiaus vykdomojo komiteto sekretorės drg. Kondrataitės stalčiuje guli daugiau kaip 80 nesvarstytų darbo žmonių pareiškimų. Tai — didžiausias jos apsilėdimas.

Valsčiaus vykdomojo komiteto posėdžiai nedaromi, ko pasekoje apleistas ir gautų pareiškimų bei skundų svarstymas. Nors, kaip taisyklė, gavus ne daugiau 10 pareiškimų — skundų, jie turi būti svarstomi, bet Skapiškio valsčiaus vykdomajame komitete to nėra. Valsčiaus vykdomojo komiteto vadovams nė kiek nesvarbu ir tas jų nejaudina, kad po du-tris mėnesius stalčiuje išguli nesvarstyti pareiškimai.

S. Sakalaitis

Jis kovoja už Stalininį penketį

Prasidėjo žiemkenčių sėja

Šiomis dienomis masiniai pradėjo žiemkenčių sėja Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai. Vėžionių apylinkės darbo valstiečiai žiemkenčių sėjos bare jau įpusėjo. Vals tiečiai drg. drg. Nany, Dovydas ir kiti jau baigė apseiti visus savo laukų pūdymus.

Taip pat masinė žiemkenčių sėja vyksta Jutkonių ir kitose apylinkėse.

Greta Aukštupėnų, masinę sėją vykdo ir kitų valsčių valstiečiai. Jie visi stengiasi vis greitesniu laiku įvykdyti žiemkenčių sėją.

J. Žemelis

Socialistinė statyba

Gerinti klubų-skaityklų darbą

Dabar, kada sparčiais tempais vyksta pieno paruošų kampanija, kada visi darbo valstiečiai energingai kovoja už priešlaikinį pieno paruošų plano įvykdymą, svarbus ir atsakingi uždaviniai tenka ir klubams-skaitykloms. Kiekvieno klubo-skaityklos vedėjo dėmesio centre turi būti paruošų eiga. Vedėjams reikalinga energingai įsijungti į šį visuomeninį darbą ir, kartu su valsčiaus ir apylinkių aktyvistais, kovoti už savalaikį pieno bei kitų privalomųjų pristatymų įvykdymą valstybei.

Tačiau šių uždavinių toli gražu dar gerai neatlieka visi Šimonių valsčiaus klubai-skaityklos. Dalis jų vedėjų visai nedalyvauja paruošų kampanijoje, o jei nekurie ir dalyvauja, tai tik dėl akių.

Blogiausiai valsčiuje dirba Gaigalių ir Juodpėnų klubų-skaityklų vedėjai. Šie klubai-skaityklos dažnai būna uždaryti, o, jei kartais ir atidaryti, tai tik trumpam laikui. Į vykdomą paruošų kampaniją šių įstaigų vedėjai visai neįsijungę. Jie nepravada susirinkimų su valstiečiais paruošų vykdymo tikslu, neaiškina jiems partijos ir vyriausybės nutarimų, nekovoja už kuo greitesnį privalomųjų pristatymų įvykdymą valstybei. Tarybine literatūra ir knygomis jie neapsirūpinę. Juodpėnų klubas-skaitykla turi virš 40 skaitytojų, tačiau knygų trūkumas jaučiamas. Knygų turima dėl to mažai, kad vedėjas nerado reikalo pavaikšioti pas apylinkės valstiečius knygų rinkimo tikslu. Tuo tarpu kituose valsčiuose, kur klubų-skaityklų vedėjai tinkamai įvertino knygų rinkimo vajų ir į jį me.

gerai pravedė, buvo atsiekta

gerų darbo rezultatų. Kupiškio valsčiaus, Akmenytės klubo-skaityklos vedėjas drg. Indrelienė surinko iš valstiečių apie 200 knygų, tuo praturtindama savo klubą-skaityklą knygomis. Jos pavyzdžiu turi dirbti ir kitų klubų-skaityklų vedėjai.

Daugelis Šimonių valsčiaus klubų-skaityklų vedėjų dar nerado reikalo išleisti sieninių laikraščių. Sieninį laikraštį „Kelias į Šviesą“ išleido Šimonių klubas-skaitykla drauge su biblioteka, tačiau jis nekonkretus ir beidėjinis. Reikalinga sieniniame laikraštyje daugiau nušviesti įstaigos gyvenimą, nušviesti kaip kovojama už pieno paruošų plano vykdymą ir t.t.

Klubų-skaityklų vedėjai nusiskundžia, kad jiems sunku dirbti be jokios paramos ir nurodymų iš aukštesnių įstaigų pusės.

Permažai į klubų-skaityklų veiklą dėmesio kreipia Šimonių valsčiaus kultūros—švietimo darbo skyriaus vedėjas drg. Karuža. Jis visai nekontroliuoja klubų-skaityklų darbą.

Kad pagerinus klubų-skaityklų darbą Šimonių valsčiuje, reikalinga drg. Karužai dėti pastangas sudarymui prie valsčiaus vykdomojo komiteto instruktažinio būrelio, kuriame turi dalyvauti klubų-skaityklų bei bibliotekų vedėjai ir jiems informuoti, kokius uždavinius šiuo metu jie turi atlikti apylinkėse, kaip vesti klubų-skaityklų darbą ir kt. Tik gerai informuoti ir sąžiningi bei stropūs klubų-skaityklų darbuotojai galės padaryti šias švietimo įstaigas tikrais kultūros židiniais kaimo knygų rinkimo vajų ir į jį me.

S. Putinaitis

Šį pavasarį Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos vyriausybė apdovanojo visą eilę mūsų jaunosios tarybinės respublikos priešakinį žemės ūkio specialistą ir darbininką Tarybos Sąjungos ordinais ir medaliais.

Nuotraukoje: Šalčininkų tarybinio ūkio aukšto derliaus grandies grandininkas P. Berdnikovas, už aukšto šiuo metų derliaus gavimą apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Viorušino foto

ELTA

Moterys tarybinėje santvarkoje

Tarybinė santvarka Lietuvos moteriai suteikė lygia- teisiskumą ir tinkamą pagar- bą. Tarybinė santvarka panai- kino iki šiol vyravusią netei- singą pažiūrą į moterį, kuri buvo buržuazinėje Lietuvoje. Tarybinė santvarka Lietuvos moterims atvėrė plačias dar- bo perspektyvas. Ir darbo moterų nuveikti darbai yra dideli.

Didžiojo Tėvynės karo me- tais, kada ties visa mūsų tė- vyne pakilo vokiškojo fašiz- mo pavojus, tarybinės mote- rys, kartu su vyrais, stojo ginti gimtojo krašto laisvės tiek fronte, tiek užfrontėje, fabrikuose, tiek aprūpinant armiją maistu ir ginklais. Tarybinių moterų žygdarbiai Didžiojo Tėvynės karo me- tais partizaniniuose junginiuo- se plačiai žinomi visoje Ta- rybų Sąjungoje.

Tarybų Lietuvos moterys teisėtai didžiuojasi Maryte Melnikaitė, Maryte Margytė, kurios vokiškųjų okupantų buvo nužudytos už tai, kad nenusilenkė prieš okupantus, bet nenuilstamai kovojo dėl savo krašto laisvės.

Nemaži moterų indėliai ir pokariname atkūriamajame laikotarpyje. Tarybų valdžia nenuilstamai rūpinosi mote- rimis: tukstančiai daugiavai- kių Tarybų Lietuvos moterų apdovanotos ordinais ir me- daliais. Milijoninės sumos moterims kasmet išmokamos pašalpomis.

Nemažas skaičius moterų ir Kupiškio apskrityje nešioja „Motinos Didvyrės“ vardą. Daugelio moterų — pirmųjų krutinės puošia medalis „Už šaunų darbą Didžiąjame Tė- vynės kare 1941-1945 m. m.“

Moterys tarybinėje santvar- koje stengiasi atsilyginti partijai ir vyriausybei už rū- pinimąsi jomis ir visomis jė- gomis įsijungė į penkmetinio plano įvykdymą per ketve- rius metus. Partijos ir vy- riausybės pastatyti uždavi- niai prieš mus — moteris — yra milžiniški, bet mes juos įveiksime.

S. Skapienė,
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos deputatas

Ištesėjo žodį, duotą laiške drg. Stalinui

Viešintų valsčiaus darbo valstiečiai, tęsėdami duotą žodį laiške draugui Stalinui, rugsėjo 14 dieną įvykdė metinį grūdų paruošų planą. Tas valsčiuje atsiekta dėka gerai organizuoto darbo apy- linkėse. Energingai visą laiką

grūdų paruošų kampanijai vadovavo valsčiaus partinis organizatorius drg. Ivanilovas.

Dabar šio valsčiaus vals- tiečiai grūdus nenutrūksta- mato virš plano.

S. Putnaitis

Skaitykite naujas knygas

V. J. Elaginas

„Žemės sukulturnimas“

Išleido Valstybinė Enciklo- pedijų, Žodynų ir Mokslo Li- teraturos Leidykla Kaune, 1948 m. Psl. 68. Tiražas 5.200 egz. Kaina Rb. 2,10.

Knygos turinys platus ir įdomus. Pasakojama apie su- kulturnimą balų, stepių, dy- kumų ir tolimosios šiaurės tundrų, tų milžiniškų plotų, iki šiol gulėjusių nepajudin-

tal. Parodoma, kaip konkre- čiose sąlygose darbščios tary- binio žmogaus rankos, tarybi- nės technika ir mokslas kiek- vienais metais dešimtimis tukstančių tokios žemės hek- tarų paverčia našiausia žeme.

Knygos kalba vaizdi ir tu- riny suprantamas plačiau- sioms skaitytojų masėms.

A. Vajėvas

„Žalioji žemdirbystės sistema“

Išleido Valstybinė Enciklo- pedijų, Žodynų ir Mokslo Li- teraturos Leidykla Kaune, 1948 m. Psl. 129. Tiražas 5.000 egz. Kaina 2,00 Rb.

Knyga parašyta akad. V. R. Viljamso žaliosios žemdir- bystės sistemos teritorijos pa- grindu. Joje suprantamai ir smulkiai išdėstytos pagrindi- nės žinios apie laukų žalienas: jų reikšmė dirvos strukturai taisyti, derlingumui pakelti,

gamtinėms sąlygoms gerinti ir jų įtaka augalininkystei bei gyvulininkystei; taip pat apa- rašomi kiti įvairūs pagrindai, susiję su žalieninių sėjomainų įvedimu.

Kolektyvinių individualinių ūkių valstiečiai čia ras daug nurodymų apie žalieninius ir agrotechninius reikalavimus. Ji kaip mokslo priemonė tin- ka ir žemės ūkio mokyklose besimokančiam jaunimui.

Už kultūringą tarybinį kaimą

Smetoniniais laikais vals- tiečiai, baigę sunkius dienos darbus, eidavo į savo susmu- kusias bakužas ir ten patam- sėje praleisdavo laiką.

Dabar yra kitaip. Kiekvie- noje apylinkėje, kiekviename didesniame kaime yra įsteigti klubai - skaityklos, kur vals- tiečiai gali kultūringai pra- leisti laisvalaikį, pasiskaityti knygų, naujųjų laikraščių bei žurnalų.

Aš, perėmusi klubo - skai- tyklos vedėjos pareigas, ne- turėjau jokio darbo patyrimo. Pirmus nurodymus gavau iš valsčiaus kultūros - švietimo darbo skyriaus vedėjos drg. Šašytės. Ji mane išmokė daryti fotomontažus, vesti pasikal- bėjimus su lankytojais. Jos pagalba mūsų klubas - skai- tykla gavo naujas patalpas, kurias aš skoningai papuo- šiau didžiųjų vadų portre- tais ir šukiais. Daug padėjo ir kaimo jaunuoliai drg. drg. Aidukas, Petrauskas, Pėžytė, Damakauskaitė ir kt. Jie man ir dabar padeda sutvarkyti laikraščius bei gautą biblio- tekėlę.

Šeštadieniais ir sekmadie- niais pravedu kolektyvinį knygų skaitymą jaunimui. Prieš kurį laiką baigiau skai- tyti Birinkovo „Žuvėdrą“, o dabar pradėjau Fadiejovo „Jaunoji Gvardija“. Kaimo jaunuoliai yra labai paten- kinti skaitymu ir kaskart at- silanko jų vis daugiau. Lan- kytojai susidomėję klausėsi spaudos ištraukų apie Duno- jaus konferenciją ir apie ka- ro veiksmus Graikijoje.

Kartu su kolektyviniu spau- dos skaitymu, pravedu pasi- kalbėjimus aktualiomis temo- mis apie kolektyvinius ūkius, paruošas, rudens sėją ir t. t. Neseniai buvau gavusi iš Su- bačiaus valsčiaus kultūros - švietimo darbo skyriaus pa- skaitą „Žmogaus kilmė“, ku- rios su didžiausiu susidomė-

jimu klausėsi virš 50 vals- tiečių.

Jauniems skaitytojams (iki 14 metų amžiaus) aš pa- skaitau ištraukų iš „Lietu- vos Pionieriaus“ ir duodu pasiskaityti jiems skiriamų knygų.

Dabar prie klubo - skaityk- los pradėjau organizuoti spor- to kolektyvą, į kurį stoja kai- mo jaunuoliai. Gaila, kad mes negauname sporto įrankių ir negalime praveisti užsiėmi- mų.

Jau turime sudarę vaidy- bos būrelį, kuris rengs vals- tiečiams vakarus.

Daug padeda ir atvykstan- tieji iš valsčiaus aktyvistai. Jie man duoda nurodymų ir dažnai praveda įvairias pa- skaitas. Neseniai LLKJS valsč- k-to sekretorius drg. Silie- kas ir komjaunuolis Micke- vičius pravedė paskai- tą „Kolorado vabalas - pik- čiausias bulvių lapų priešas“, kurios su didžiausiu susi- domėjimu klausėsi apie 70 valstiečių.

Aktyviausi klubo - skai- tyklos lankytojai drg. drg. Sanvaitis, Sanvaitytė, Skė- rytė, Petrauskas, Damakaus- kaitė ir kiti nutarė leisti sien- laikraštį ir dabartiniu metu jau ruošia medžiagą.

Šalia gerų klubo-skaityklos pusių yra ir blogų. Man vi- sai nepadeda darbe apylinkės vykdomojo komiteto pirminin- kas drg. Kumštys. Kiek kar- tų prašiau padėti, bet iš jo jokios pagalbos negavau. Špada, einanti per drg. Kumščio rankas, į klubą - skaityklą pristatoma pavė- luotai.

Dabar su kaimo jaunimu aš rengiuosi iškilmingai su- tikti garbingąsias trisdešim- tąsias komjaunimo metines.

Šimonytė,
Subačiaus valsčiaus, Ma- žionių klubo - skaityklos vedėjas

Sekančiųjų metų sąskaiton

Kupiškio apskrities darbo valstiečiai baigia atsiskaity- ti su valstybe visų mais- to produktų paruošose. Daugelis iš jų jau valstybi- nes prievoles pradėjo statyti 1949 metų sąskaiton.

Štai Kupiškio valsčiaus, Papilų apylinkės darbo vals- tietis drg. Tarasovas jau da- vė sekančių metų sąskaiton

150 kg grūdų ir Aukštupėnų valsčiaus, Laičių apylinkės mažžemės darbo valstietis drg. Jurėnas — 150 kg grūdų 1949 metų sąskaiton.

Statymas grūdų sekančių metų sąskaiton apima vis di- desnes darbo valstiečių ma- ses.

J. Kriaušinis

Gerei veikia Palėvenės malūnas

Kada Palėvenės malūne bu- vo vedėjas drg. Putna, tai malūnas visuomet stovėdavo, o stovėdavo dėl to, kad drg. Putna girtuokliuodavo. Bet da- bar, kada malūnininku stojo dirbti drg. Juknevičius ir di- rektoriumi drg. Petrauskas,

jų iniciatyva malūnas gerai sutvarkytas ir pilnai atlieka savo užduotis. Čia malimo niekuomet nestinga. Apy- linkės valstiečiai tuo labai patenkinti.

A. Mažionis

Tarybinės moterys darbe

Šildomasis — šutinamasis kombinatas „Marino“ (Maskvos srit.) nugabena į sostinės prekybos tinklų gausybę daržovių.

Nuotraukoje: šildomojo cecho virši- ninkas K. Kopeikina ir darbininkė S. Zujeva surenka pamidorus.

G. Voronovo foto

TASS-o spaudos klišė

Moldavijos TSR. Didelę pagalbą bul- vių auginime kolektyviniams ūkiams suteikia respublikinė daržovių - bul- vių bandymo stotis Tiraspolyje. Sto- čiai vadovaujant kolektyvinių ūkių ir bandymo laukuose praeitais me- tais išauginta 700 tonų „Kurjer“ ru- šies bulvių.

Nuotraukoje: vyresnioji laborantė J. V. Oštavnaja stebi bulvių jarovizaciją.

A. Batanovo foto

TASS-o spaudos klišė

Maskva. Tarybinio ūkio „Rosglavplo- daovošč“ šiltadaržyje.

Nuotraukoje: taryb. ūkio spartuolė komjaunuolė M. Šarapova.

V. Jegorovo foto

TASS-o spaudos klišė

UŽSIENIO ŽINIOS

Vietinių valdžios organų rinkimai Mongolijos Liaudies Respublikoje

ULAN-BATORAS, IX. 16 d. (TASS). Mongolijos Liaudies Respublikoje prasidėjo rinkiminė kampanija vietiniams valdžios organams išrinkti. Vakar įvyko pirmieji ataskaitiniai - rinkiminiai susirinkimai dešimtyje Ulan-Batoro chorinų (chorinas — žemutinis administracinis vienetasis miestuose). Ulan-Batoro darbo žmonės rinkimus sutiko kaip didžiulės svarbos įvykį. Ataskaitiniai susirinkimai vyksta visiems rinkėjams dalyvaujant. Rinkėjų aktyvumas yra didelis. Visur — lozungai ir plakatai, raginantieji aktyviai kovoti pirmam penkmečio planui sėkmingai įvykdyti respublikoje, toliau stiprinti nesugriaujamą draugystę su didžiosios Tarybų Sąjungos tautomis.

Mongolijos valstybiniame universitete įvykusiame susirinkime rinkėjai papasakojo, kad senojoje Urgoje (dabar — Ulan-Batoras) toje vietoje, kur dabar yra universitetas, buvo neišbrendamas purvynas ir skurdžios lušnos, kurių gyventojai gyveno pusba-

džiu ir neturėjo vilčių dėl ateities. Dabar čia nutiestos plačios asfaltuotos gatvės, pastatyti daugiaaukščiai namai su visais patogumais. Pirmame Mongolijos valstybiniame universitete šiais metais mokosi daugiau kaip 1.000 studentų. Žymi gyventojų dalis chorine, anksčiau buvusi ištisai neraštinga, dabar įsisavino naująją rašybą; daugelis įgijo vidutinį ir aukštąjį mokslą. Susirinkime kalbėjęs ministro pirmininko pavaduotojas Surunžabas nurodė, kad visi šie laimėjimai pasiekti Tarybų Sąjungos kasdienės broliškos pagalbos dėka. Susirinkimo dalyviai su milžinišku pakilimu skelbė sveikinimo šūkius tautų vado draugo J. V. Stalino garbei, TSRS ir MLR tautų draugystės garbei.

Visur susirinkimų dalyviai aktyviai svarsto vietinių valstybinės valdžios organų veiklą ir siūlo į naują vietinių valdžios organų sudėtį geriausius darbo žmonių atstovus.

(ELTA).

Sužlugo antitarybiniai prasimanymai Vašingtone

NIUJORKAS, IX. 16 d. (TASS). Asošieitė Pres agentūra išplatino Vašingtone paskelbtą pranešimą, paremtą informacija, gauta iš valstybės departamento sluoksnių. Tame pranešime pasakyta, kad jūrų komisija painformavusi valstybės departamentą apie tai, esą Amerikos prekybinis laivas „Mozes Braun“, apdraustas „Šepard Stimšip“ bendrovėje, tariamai rugsėjo mėn. 13 d. buvęs apšaudytas arti Sibiro pakrančių. Vėliau Junaited Pres agentūra iš Sanfrancisko gautame pranešime pareiškė, kad „Šepard Stimšip“, bendrovės atstovas Ninisas paaiškino, kad bendrovė gavo paprastą pranešimą apie laivo buvimą vieta, kuriame paminėta, jog laivas buvo netikėtai kažkokio žybtelėjimo nušviestas. Ninisas pareiškė spėjimą, kad tas žybtelėjimas buvo padarytas, greičiausiai karinio laivo ar lėktuvo, buvusio nurody-

tame rajone, vien tik tam, kad atpažintų laivą. Kai jis buvo atpažintas, jam buvo leista nekludomai plaukti savo keliu.

Demaskavus tą antitarybinę „ant“, Asošieitė Pres agentūra paskleidė naują pranešimą, kuriame daro spėjimą, kad valstybės departamentas „netesingai suprato“ jūrų komisijos pranešimą.

Tuo pat metu Asošieitė Pres agentūros korespondentas praneša iš Tokio, kad pasak Amerikos agento laivybos reikalams, laivas, kuris tariamai buvęs apšaudytas arti Sibiro pakrančių, tikrovėje yra rusų užfraktuotas ir vežė anglį iš S. chalino į Šiaurės Korėją.

Tas atsitikimas labai ryškiai parodo Vašingtone vyraujančią atmosferą ir Amerikos spaudos organų palinkimą į įvairios rūšies provokacinius pranešimus.

(ELTA).

Padėtis Italijoje

ROMA, IX. 16 d. (TASS). Vakarykščiame posėdyje Italijos ministrų taryba pritarė transporto ministro pasiūlytam dekretui dėl visų geležinkelio tarifų padidinimo 35—40 procentų.

Italijos visuotinės darbo kon-

federacijos (IVDK) sekretariatas nutarė pasiūlyti visiems Italijos darbo rūmams paremti butų nuomninkų asociacijos reikalavimą pakeisti vyriausybės dekretą, pakeliantį butų nuomą 30 proc. nuo šių metų spalio mėn. 1 d.

Karo veiksmai Indonezijoje

HAGA, IX. 16 d. (TASS). Laikraščiai skelbia pranešimą iš Džakartos, kuriame pasakojama, kad paskutinėmis dienomis vėl prasidėjo olandų ir indoniziečių karo veiksmai rytinės Javos rajonuose, kuriuos yra okupavę olandai. Smarkiausi susirėmimai vyksta Prabalingoje, Bangile, Klakoje, Džembere ir kitur. (ELTA).

Indijoje žmonės masiškai tebesuiminėjami

DELI, IX. 16 d. (TASS). Sutinkamai su nepaprasto karinio stovio įstatymu Indijoje paskelbti dideli suvaržymai ir griežta kontrolė informacijai skelbti laikraščiuose.

Žmonės toliau masiškai suiminėjami. Antai, Nagpuro mieste suimti 32 žmonės, Varde — 7, Miradže — 30, Akoloje — 64, Vidžavajade — 35, Amraotyje — 54 žmonės.

(ELTA).

Laikraštis „Akahata“ apie mėginimą pasikėsinti prieš Ricu Ito

TOKIO, IX. 16 d. (TASS). Laikraštis „Akahata“, paliesdamas nepavykusį reakcijos mėginimą įvykdyti pasikėsinimą prieš Japonijos kompartijos politinio biuro narį Ricu Ito, rašo, kad atsakomybė už tai visiškai tenka Asidos kabinetui.

Asidos kabinetas, nurodo laikraštis, niekuomet nesiėmė priemonių paleisti „antikomunistų lygą“, kuri suorganizavo pasikėsinimą prieš Japonijos kompartijos generalinį sekretorių Tokudą ir išsaugojo slapta ar atvirai militaristines organizacijas. Tikrosios tokių smurto aktų šaknys yra „demokratinės“ ir liberalinės — demokratinės partijų, dešiniųjų socialistų ir biurokratų antikomunistinėje demagogijoje, piktoje agitacijoje ir manevruose. To įrodymas yra jų pastangos, kuriomis siekiama sukurti vadinamąją komisiją antijaponiškai veiklai tirti. Pasikėsinimai prieš kompartijos vadovus, rašo baigdamas laikraštis, reiškia piktus smurto aktus reakcinių jėgų, kurių šiuo metu atvirai krypta į fašizmą. (ELTA).

Olandų valdžios organai Indonezijoje uždraudė kompartijos veiklą

HAGA, IX. 16 d. (TASS). Laikraščiai, remdamiesi pranešimais iš Džakartos (Bata-vija), rašo, kad olandų valdžios organai paskelbė komunistų partijos veiklą užstatymų ribų Indonezijos teritorijoje, užgroboje Olandijos kariuomenės. Pagal pranešimus, olandai vartos griežtas priemones prieš bet kokią komunistų veiklą. (ELTA).

Švietimo įstaiga paversta grūdų sandėliu

Prieš kurį laiką Skapiškio geležinkelio stotyje buvo įrengtas klubas-skaitykla. Čia tankiai lankėsi dirbantieji pasiskaityti laikraščių ir žurnalų.

Tačiau šiemet grūdų priėmimo punkto vėlėjas drg. Timofiejovas, neįveikdamas pabaikti statyti pradėtojo sandėlio, klubo-skaityklos pa-

talpas užėmė svarbiems reikalams, o klubas-skaitykla paliko be patalpų. Dabar nėra kur kultūringai praleisti laisvalaikio.

Skapiškio valsčiaus vykdomasis komitetas turi rimtai susirūpinti šituo klausimu. Reikalinga nepamiršti kaimo kultūrinio gyvenimo.

J. Ežeraitis

Naujas būdas

Piliečiai nusiskundžia, kad Subačiaus valsč. vykdo k-to tarnautojas Besmercevas darbo metu girtuokliuoja ir užsiliminėja tuščiais plepalais

Ar nevertėtų šitaip Besmerceva išmesti lauk iš valsčiaus vykdo k-to pavartojant naują būdą

Kada nuims derlių?

Kada visi Kupiškio apskrities darbo valstiečiai sparčiais tempais vykdo žiemkenčių sėjos darbus, Viešintų žemės ūkio kooperatinės draugijos ūkiuose dar tebestovi nenuimtas derlius. Keli ha vasarojaus „tebeauga“ Grižionių apylinkėje ž. a. kooperatinės draugijos esamuose ūkiuose. Draugijos pirmininkui drg. Ositrovui visai nesvarbu, kad valstybinis turtas — nenuimti nuo lauko javai, pava. Jis nemoka ir neranda reikalo organizuoti bendro derliaus nuėmimo.

Į esamą padėtį šioje žemės ūkio kooperatinėje draugijoje turi atkreipti rimtesnį dėmesį valsčiaus vykdomasis komitetas, nes taip biurokatiškai į darbą atsinešti žalinga.

S. Miškinis

Sportas

Rugsėjo mėn. 14 d. Kupiškio gimnazijos krepšinio aikštelėje įvyko pirmosios Kupiškio miesto krepšinio pirmenybės. Pirmenybėse dalyvavo tik dvi komandos: „Žaibas“ ir gimnazijos.

Pradėję žaidimą, gimnazistai nelauktai perduoda kamuolį prieši, prasiveržia ir, pasinaudoję priešo klaidomis, 1-moje minutėje veda 3:0. Po to, žaibiečiai perėina puolimais ir pasekmę pradeda lyginti. Likusį kėlinio laiką kamuolys randasi čia vienu, čia kitų žaidikų globoje. Pirmasis kėlinys baigėsi 14:8 žaibiečių naudai.

Antrojo kėlinio pradžioje žaibiečiai perima iniciatyvą, į savo rankas ir nuolatos kelia rezultatą. Įpusėjus antram kėliniui, gimnazistai perėina į ryžtingą puolimą ir rezultato skirtumas tik 5 taškai. Tačiau netikslius mėtymai neduoda jiems išnaudoti puikių progų ir kėlinys baigėsi 13:7 „Žaibo“ naudai.

Bendras pirmenybių rungtynių rezultatas 27:15 „Žaibo“ naudai. Tuo būdu „Žaibo“ krepšinio komanda iškovojo Kupiškio miesto pirmenybių nugalėtojo vardą. Gimnazistai šį kartą sukovėjo silpnai.

Tenka pastebėti, kad pačios rungtynės vyko visą pusvalandį vėliau negu buvo paskelbta. Kaltė krinta komandų kapitonom, kurie nesugebėjo iki nustatyto laiko surinkti žaidikų. Ateityje komandų kapitonai turi jau iš anksto sustatyti komandos sąstatą ir pradėti žaidimą punktualiai, kad žiūrovams nereikėtų be reikalo laukti.

Pirmenybių rungtynėms telėjo Klimavičius ir Tumas.

Klaidų atitaisymas

„Stalino Keliu“ redakcija praneša, kad „Stalino Keliu“ № 84 (139) ved. straipsnyje paminėtas kaip buvęs Subačiaus valsčiaus, Subačiaus apylinkės, 14 ha vidutiniškas Vanagas Antanas. Ši klaida praėjo dėl redakcijos kaltės ir dėl neteisingo redakcijos painformavimo.

„Stalino Keliu“ redakcija

Už ats. redaktorių D. J. JANKAUSKAS

SKELBIMAS

Pranešame, kad iki šio mėn. 25 d. galima IV-tam š. m. ketvirčiui užsiprenumeruoti respublikinę spaudą, o iki šio mėn. 30 d. — apskrities laikraštį

„STALINO KELIU“.

Kupiškio apskrities spaudos platinimo skyrius